

tie ontsluit. Er worden geen deelnemende instellingen geprofileerd. GCW kent geen commercieel onderdeel.

Cultuur of belangen

We constateren dat er licht schijnt tussen oorspronkelijke verwachtingen en ambities en uiteindelijk resultaat als het gaat om GCW. Hebben cultuurverschillen een rol gespeeld, of zijn er andere oorzaken?

Belangrijkste reden voor het geconstateerde licht is het verschil in belangen. PUDOC had een ander belang dan STOAS. LUW-voorlichting een ander belang dan LUW-I&D. Maar de belangen lopen in de aanvangsfase nog redelijk parallel, waardoor een succesvolle samenwerking kan worden gestart. Als echter de inhoud een belangrijke rol moet gaan spelen, komen belangentegenstellingen volop aan de oppervlakte. Dan bepaalt de weigerachtige houding van LUW-voorlichting mede de definitieve vorm en inhoud: geen aandacht voor profilering.

Ook typische cultuuruitingen als individualisme, risicomijdend gedrag en lange termijn oriëntatie zijn van groot belang geweest. Aanvankelijk overheersen de ondernemende

(risiconemende) en pionierende (individueel gerichte) instellingen van STOAS en LUW-I&D. Dat verklaart een groot enthousiasme, hoge ambities en verwachtingen. Tegenslagen leiden tot een voortdurende zoektocht naar oplossingen of tot tempering van de ambities en verwachtingen. LUW-Informatisering en Datacommunicatie had meer de neiging de zoektocht voort te zetten. STOAS was zakelijker aangelegd en zette de toeren naar de nering: bijstellen van de ambities.

Als later blijkt dat de technologie minder ver is dan gehoopt, gaat de behoudender instelling (risicomijdend, gericht op lange termijn succes, in plaats van korte termijn ontwikkeling) van PUDOC overheersen. GCW werd overgenomen door een instelling die erg goed is in het op orde houden van de huishouding. Die het primaire proces en de lange termijn positie centraal stelt.

De toenmalige houding van LUW-voorlichting was ook een cultuuruiting. Namelijk die van: wij hebben niemand nodig, wij doppen onze eigen boontjes wel. Ook die houding heeft in belangrijke mate GCW beïnvloed.

GCW is nog steeds operationeel en wordt keurig bijgehouden. Het adres is www.gcw.nl

HET Ontwerp INFORMATIE Systeem: TE kwantitatief?

Frans Rip

Wageningen UR, Geodesk, 0317 – 47 46 37 / 0317 – 47 47 47 Frans.Rip@wur.nl

Rond 1990 werkte ik bij de vakgroep Tuin- en Landschapsarchitectuur van de Landbouwniversiteit. Het waren opwindende tijden: gaandeweg kwamen er pc's en we kregen de beschikking over AutoCAD, versie 9 meen ik. Daarmee konden ook 3D perspectiefjes worden getekend, en databases benaderd (DBase 3).

Het idee ontstond om het ontwerpproces van landschapsarchitecten te ondersteunen met een applicatie in de programmeertaal AutoLISP. We bedachten een grafische interface, die zou passen bij de werkwijze van ontwerpers. Daarmee konden objecten zoals paden, bomen en vijvers worden geselecteerd uit een database en geplaatst in een kaartbeeld. Aan wegen en pleinen konden verhardingen worden toegekend. Ook was het mogelijk om vanuit bestaande situaties eerst dingen te verwijderen, zodat het "bouwklaar" werd. Na verwijdering van de oude en plaatsing van de nieuwe objecten kon worden uitgerekend hoeveel stuks bomen en hoeveel vierkante meter verharding in het spel waren. Aan elk object hing een aan-

koop prijs en een 'handling-bedrag', zodat het mogelijk werd om een eerste begroting van de realisatiekosten te maken. En behalve een plattegrond van de nieuwe situatie kon ook een eenvoudig 3D-plaatje worden gemaakt vanuit elk gewenst standpunt. We dachten dat dit ideaal zou zijn: zo kon je als ontwerper terugkoppeling krijgen op de haalbaarheid van je ontwerpidee, hoe ziet het eruit, en wat kost het.

Helaas liep het anders: slechts een enkele collega was enigszins geïnteresseerd. De rest bleef 6B-potlood en papier gebruiken.

Lag dat aan cultuurverschillen? Gedeeltelijk wel, lijkt me. Wij, early adapters, overschatten de behoefte aan kwantitatieve ontwerp informatie. We hebben te weinig onderkend dat een mooie (!) ontwerp tekening voor architecten al een product op zich is, een creatieve daad. Waarschijnlijk vonden ze eraan rekenen niet interessant, misschien zelfs wel in strijd met hun creatieve werkwijze.

Dus met die applicatie is het nooit iets geworden.